

۸ همت بودجه افزایشی صداوسیما چطور خرج شود؟

صفحه ۱۳

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۵۰۰۰ تومان

فصل جدید را با عضویت
روایت‌های جنگ

شماره سلسل ۲۸۰۷
دوشنبه ۹ بهمن ۱۴۰۲
۱۷۰

باور کنیم؟

مصوبه مجلس برای یک ساله شدن سربازی
یک ماه مانده به انتخابات با ستاد کل هماهنگ است؟

بودجه ۱۳۰ همت افزایش پیدا کرده یا ۴۰۰ همت؟

ایده مجلس برای این افزایش چیست؟ دولت چرا مخالف است

قبض و بسط بودجه

آمار دفتر ارتباط با صنعت و وزارت علوم:
**تعداد پایان نامه‌های مرتبط
با قراردادهای صنعتی کاهش شد**

طرح‌های غرب و متحدانش درباره جنگ غزه انتزاعی هستند
آتش بس‌های خیالی

ایران با پرتاب سه ماهواره مه‌دا، کیهان ۲ و هاتف وارد فاز جدیدی از دستاوردهای فضایی شد
**سلام ایران
به آسمان جدید با مه‌دا**

ردیف	آدرس	خلاصه موضوع	برآورد پارامتری (همت)	اثر روی بودجه	توضیحات
۱	بند الحاقی تبصره ۲	اختصاص حداکثر نیم در هزار اعتبار هر طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، دو درصد (۰.۲٪) از منابع حاصل از فروش کالای قاچاق توسط سازمان جمع‌آوری به سازمان فنی و حرفه‌ای	۰.۶	کاهش درآمد	-
۲	بند تبصره ۴	افزایش اعتبارات تقویت بنیه دفاعی (۱.۸ میلیارد یورو)	۸۰	فرایودجه	-
۳	بند الحاقی ۴ تبصره (۲)	اختصاص ۱ درصد منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی به منابع حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی	۱۲	کاهش درآمد	-
۴	بند الف تبصره ۵	بابت خرید و نصب تجهیزات هوشمند جهت انسداد الکترونیکی مرزها از طریق سامانه (سیستم)‌های هوشمند	۵	افزایش هزینه	-
۵	بند الحاقی ۱ به تبصره ۶	اختصاص ۲ همت از اموال تملیکی به بسیج	۲	کاهش درآمد	-
۶	الحاقی به تبصره ۷	بخشودگی سود، کارمزد و جریبه‌های دیگر تسهیلات پرداختی یا استمهال اصل وام‌های با سررسید تا پایان سال ۱۴۰۲ کلیه بهره برداران بخش کشاورزی خسارت دیده	۱۵	افزایش هزینه	-
۷	بند الف تبصره ۸	یارانه بیمه ملوانان	۱.۹	افزایش مصارف هدفمندی	در صورت افزایش ۲۵ درصدی حداقل دستمزد قانون کار در سال آینده (۶۶۰۰۰ تومان) و احتساب ۲۰ درصد معافیت بیمه‌ای که طبیعتاً باید دولت پرداخت کند و لحاظ جمعیت ۱۲۰ هزار نفری پارامتری در سال اول ۱۹۰۰۰ میلیارد تومان خواهد شد.
۸	بند (ث) تبصره (۸)	کاهش منابع	۶.۸	کاهش منابع هدفمندی	۵۰ همت از منابع مالی هدفمندسازی یارانه‌ها موضوع درآمد‌های حاصل از محصولات فرعی گاز طبیعی حذف شده و ۱۸ همت هم مربوط به عوارض و مالیات ارزش افزوده شهرداری‌ها از تبصره ۸ حذف شده است.
۹	بند الحاقی ۱ تبصره ۹	کاهش حقوق ورودی خودروهایی برقی	۲	کاهش درآمد	-
۱۰	جزء ۵ بند ث تبصره ۱۳	تسهیلات لازم برای تأمین مسکن ایتاگران حداقل به صد هزار نفر از مشمولان تا سقف هفت میلیارد و ۵۰۰ میلیون (۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال	۱۴	افزایش هزینه	با توجه میزان تسهیلات اعلامی به میزان ۷۵ همت، مابه‌التفاوت سود ۴ درصد تا ۲۳ درصد به میزان ۱۹ درصد برای دولت بیش از ۱۴ همت بار مالی دارد.
۱۱	جزء ۱ بند الحاقی (۱) تبصره (۱۳)	تعیین اعتبارات قوه قضائیه و سازمان‌های تابعه و وابسته به میزان ۹۸ همت	۲۹	افزایش هزینه	از ۶۹ همت لایحه به ۹۸ همت خواهد رسید.
۱۲	جزء ۲ بند الحاقی (۱) تبصره (۱۳)	تعیین اعتبارات سازمان صداوسیما به میزان ۲۳ همت	۶	افزایش هزینه	از ۱۸ همت لایحه به ۲۳ همت خواهد رسید.
۱۳	جزء ۵ بند الف تبصره ۱۴	پابند الکترونیک برای زندانیان	۰.۵	افزایش هزینه	-
۱۴	جزء ۱ بند الف تبصره ۱۵	افزایش حقوق از ۱۸٪ به ۲۰٪	۲۰	افزایش هزینه	هر درصد افزایش حقوق ۱۰ همت بار مالی دارد.
۱۵	جزء ۲-۲ بند الف تبصره ۱۵	افزایش مستمری و حقوق والدین شهدا به میزان ۱.۵ برابر حداقل حکم کارگزینی شاغلان	۶.۶	افزایش هزینه	مشمولان بیش از ۸۰ هزار نفر.
۱۶	جزء ۲-۳ بند الف تبصره ۱۵	حداقل حکم کارگزینی شاغلان ۱۰ میلیون تومان و حکم حقوقی بازنشستگان ۹ میلیون تومان	۱۲.۰	افزایش هزینه	میزان مابه‌التفاوت اعتبار در نظر گرفته شده در لایحه ضرب در تعداد مشمولان حکم (حدود ۴۰۰ هزار نفر) برای ۱۲ ماه سال.
۱۷	جزء ۲-۳ بند الف تبصره ۱۵	افزایش حقوق وظیفه‌بگیران به میزان ۹ میلیون تومان	۶	افزایش هزینه	این حکم منجر به افزایش ۲۷ درصدی حقوق وظیفه‌بگیران می‌شود. بر اساس برآورد سازمان برنامه، با لحاظ حکم مذکور در سال آتی بیش از ۶ همت بار مالی جدید بر دولت تحمیل می‌شود.
۱۸	بند الحاقی ۱ تبصره ۱۵	تادیه بدهی دولت به تأمین اجتماعی	۱۷۰	فرایودجه	میزان تعیین شده در متن حکم (در صورت انتشار اوراق سود سال آینده می‌بایست در ردیف‌های بودجه ۱۴۰۳ پیش‌بینی شود).
۱۹	جزء ۱ بند الحاقی ۲ تبصره ۱۵	فوق العاده وزارت کشور	۳.۵	افزایش هزینه	۲۶۸۰ نفر، ۱.۵ برابر حق شغل و شاغل با احتساب ۲۰ درصد افزایش سال ۱۴۰۳
۲۰	جزء ۲ بند الحاقی ۲ تبصره ۱۵	۳۰۰ امتیاز به عنوان فوق العاده خاص برای تمام کارکنان دولت	۷۷.۲	افزایش هزینه	محاسبه برای ۳ میلیون شاغل مشمول و ۲۶ میلیون بازنشسته مشمول با احتساب ضریب ریالی امسال به میزان ۴۰۲۴ و افزایش ۲۰ درصد حقوق و با لحاظ نسبت‌های متناسب‌سازی حقوق شاغلان و بازنشستگان در برنامه هفتم.
۲۱	بند الحاقی ۳ تبصره ۱۵	افزایش مستمری مددجویان کمیته امداد و سازمان بهزیستی به میزان ۳۰ درصد و افزایش مستمری معلولان شدید و خیلی شدید به میزان ۶۰ درصد	۸.۳	افزایش هزینه	مابه‌التفاوت بار مالی افزایش از ۱۸ تا ۳۰ درصد مستمری مددجویان دارای بار مالی معادل ۶۳ همت و افزایش مستمری معلولان شدید و خیلی شدید به میزان ۶۰ درصد معادل ۲ همت بار مالی دارد.

بودجه ۱۳۰ همت افزایش پیدا کرده یا ۴۰۰ همت؟
ایده مجلس برای این افزایش چیست؟
دولت چرا مخالف است

قبض و بسط بودجه

مهدی عبدالهی
مدیر گروه اقتصاد

در حالی که هنوز بخش دوم لایحه بودجه ۱۴۰۳ یعنی «جدول ۱» که همواره پرچالش بوده، به مجلس ارائه نشده اما بررسی کلیات لایحه بودجه سال آینده در راند اول بسیار پرچالش برگزار شده است. مجموعه دولت در رأس آنها، سازمان برنامه بودجه نسبت به تحمیل حدود ۴۰۰ همت بار مالی جدید که طبیعتاً باید آن را کسری جدید بخواند، معترض است اما مجلس همی‌گردد هیچ بار مالی به لایحه بودجه سال آینده اضافه نکرده‌اند و عمده هزینه‌هایی که سازمان برنامه نسبت به آن هشدار می‌دهد، در قالب شفاف‌سازی‌های مجلس قابل جبران بوده و منابع و مصارف تراز شده‌اند. حمیدرضا حاجی بابایی، رئیس کمیسیون تلفیق در گفت‌وگوی اخیر خود با خبرگزاری مجلس می‌گوید: «بودجه‌ای که به مجلس ارائه شد، ناترازی‌های خاصی داشت. در مجلس سعی شد این ناترازی‌ها تا جایی که امکان دارد تراز شود، البته در حدی که توانستیم. آن قسمتی هم که تراز نشد به دولت برگشت تا در مرحله دوم تراز شود. ما در لایحه بودجه ۱۴۰۳ مصوبات خوبی برای کارکنان دولت، بازنشستگان، حقوق سربازها و... داشتیم و همچنین تسهیلات خوبی برای امور جوانان و خانواده در نظر گرفتیم و در مجموع می‌توانیم بگوییم بودجه‌ای که به مجلس آمد و بودجه‌ای که از مجلس بیرون رفت، حتماً قدرت تأثیرگذاری و شفافیتش بیشتر شده و ماسه‌ای که در منابع عمومی دولت را تغییر اساسی ندیم و این تغییرات جزئی هم به دلیل شفافیت به وجود آمد. در سمت دیگر، روز گذشته سازمان برنامه بودجه کشور در اطلاعیه اعلام کرد: «تصویب بخش اول قانون بودجه ۱۴۰۳ در حالی که پایان رسید که علی‌رغم تلاش‌های همدلانه دولت، بار مالی بیش از ۲۰ همت به مجلس در مجموع بالغ بر ۴۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. در این اطلاعیه آمده است: این مصوبات ضمن نقض اصل پذیرفته شده «تقدم منابع بر مصارف» برخلاف اصل ۵۵ قانون اساسی، شاکله لایحه دولت را تغییر داده و برخلاف اصل ۵۵ قانون اساسی، فاقد منابع لازم برای اجراء است و می‌تواند به کسری بودجه دولت به عنوان «ام‌الخیانت» مسائل کشور دامن بزند. همچنین در نظر منظور رئیس سازمان برنامه بودجه نیز در نشست علنی شنبه هفتم ماه مجلس با اعلام این مورد که بودجه در مجلس افزایش بیش از ۴۰۰ همتی داشته، گفت: «درخواست می‌کنم مجلس شورای اسلامی در طرف منابع بودجه هم مشخص کند دولت منابع مالی مورد نیاز برای انجام این تکالیف را که از سوی نمایندگان مصوب شده، چگونه تأمین کند.»

کدام ادعا باور کنیم؟

نگاهی به اعداد و ارقام لایحه بودجه مصوب مجلس نشان می‌دهد سقف منابع و مصارف بودجه عمومی که در لایحه دولت حدود ۲۶۲ هزار و ۲۶۲ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده، با تغییرات مجلس به ۲ هزار و ۵۲۲ هزار میلیارد تومان رسیده که نشان از افزایش ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی در سقف منابع و مصارف دارد. البته این ۱۰۰ همت عددی است که در مصوبه مجلس به صراحت به آن اشاره شده اما بررسی اجزای مصوبات مجلس نیز نشان می‌دهد ارقام سمت مصارف باید چیزی فراتر از ۱۰۰ همت باشد، موضوعی که در گزارش سازمان برنامه بودجه و بررسی آثار تبصره‌های مختلف مصوب در مجلس قابل مشاهده است. آنطور که در جدول گزارش حاضر آمده، مصوباتی که نمایندگان مجلس داشته‌اند در بخش مصارف حدود ۴۰۰ همت بار مالی به سقف بودجه اضافه می‌کند. اما این اختلاف در اعداد از کجا ناشی می‌شود؟ باید گفت این اختلاف در برداشت سازمان برنامه بودجه و احتمالاً آثاری است که مصوبات به ظاهر توضیحی مجلس از خود به جای می‌گذارد. به عبارتی، در مصوبات مجلس موارد توضیحی در تبصره‌های مختلف آمده که هر کدام از آنها گرچه بار مالی قابل توجهی دارد اما آثاری از آنها در جدول بودجه‌ای (۹ و ۷) نیست. از دیدگاه سازمان برنامه همه این مصوبات دولت را به گره‌های زیادی، از کارمندان خودش گرفته تا قشاق مختلف به‌هنگام می‌کند و در نهایت این دولت است که باید به تعهدات ایجاد شده پاسخ دهد.

آنچه واضح است، سازمان برنامه بودجه لیستی از آثار مالی تکالیف جدید مصوبات مجلس را به افکار عمومی ارائه داده و ضروری است مجلس نیز برای رد اتهام تشدید کسری بودجه، به ادعای سازمان برنامه بودجه پاسخ علمی و حسابداری بدهد. اما افزایش مصارف بودجه در مجلس صرفاً ادعای سازمان برنامه بودجه نیست و مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در گزارش مفصلی با عنوان «ارزیابی کلیه احکام و تبصره‌های گزارش کمیسیون تلفیق در خصوص لایحه بودجه سال ۱۴۰۳» بیان می‌دارد: «در نتیجه مصوبات کمیسیون تلفیق در مواردی بار مالی جدیدی به لایحه دولت افزوده شده که می‌بایست درباره محل تأمین آن تمهیدات لازم اندیشیده شود. توجه داشته باشیم اغلب مصوبات کمیسیون تلفیق عیناً در صحن علنی به تصویب رسیده است.»